

Katarzyna Waniek*

SŁOWO OD REDAKCJI

Kolejny tom czasopisma „Acta Universitatis Lodzensis. Folia Sociologica” został pomyślany jako monografia poświęcona problematyce wykluczenia, marginalności oraz pracy w doświadczeniach biograficznych. Zgromadzone teksty oparte są na szerokiej gamie możliwych wariacji zastosowania metody badań biograficznych w naukach społecznych (począwszy od analizy pisanych biografii, po opracowania autobiograficznych wywiadów narracyjnych).

Całość podzielona jest na kolejno występujące, choć graficznie niewyszczególnione, części. Pierwsza z nich koncentruje się na biografiach wykluczonych społecznie, przy czym owo wykluczenie jest rozumiane jako określony spłot wydarzeń w rozwoju biograficznej tożsamości jednostki, który stawia ją niejako „obok” świata „normalistów” w sensie Ervinga Goffmana. Mamy tu zatem do czynienia z historiami życia wychowanków domów dziecka (Agnieszka Golczyńska-Grondas), pomocy domowych (Anna Kordasiewicz), bezdomnych (Małgorzata Kostrzyńska), osób dotkniętych problemem alkoholowym (Monika Wiktorowicz), kobiet doznających przemocy (Katarzyna Gajek) oraz osób przeżywających utratę (Małgorzata Okupnik).

W drugiej części znajdziemy artykuły podejmujące kwestie związane z problematyczną przynależnością do określonych wspólnot „My”, której niejednokrotnie towarzyszy poczucie marginalności w rozumieniu Roberta E. Parka i Everetta V. Stonequista. Zaczyna się ona od rozważań nad identyfikacją etniczną Łużyczan (Natalia Niedźwiedzka-Iwańczak). Następnie Dorota Jaworska-Matys pisze o poczuciu tożsamości narodowej uczniów, rodziców i nauczycieli polskich szkół na Litwie. Wreszcie Machteld Venken i Krzysztof M. Zalewski porównują losy żołnierzy 1. Dywizji Pancерnej pod dowództwem generała Stanisława Maczka, którzy po wojnie zostali w Belgii i tych, którzy wrócili do Polski.

Ostatnia, trzecia część pokazuje świat pracy w doświadczeniach biograficznych. Ramą porządkującą kolejność artykułów jest chronologia społeczno-historycznych wydarzeń, w które uwikłani byli autorzy biograficznych wspomnień.

* Katarzyna Waniek – Katedra Socjologii Kultury, Instytut Socjologii, Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny, Uniwersytet Łódzki, 90-214 Łódź, ul. Rewolucji 1905 r. nr 41/43.

I tak, Wiktor Marzec przygląda się rewolucji 1905 r. przez pryzmat książkowych – jak sam pisze – emblematycznych biografii zaangażowanych w nią robotników. Dalej Agata Stasik analizuje, czym jest „Solidarność” w oczach osób, które były lub są jej działaczami. Adam Mrozowski śledzi losy i wgłębia się w struktury argumentacyjne tzw. nowych działaczy związkowych, odwołując się do wyników badań prowadzonych w Europie Wschodniej. I na koniec Hanna Gospodarczyk oraz Aleksandra Leyk podejmują próbę zrozumienia biograficznych konsekwencji prywatyzacji, tworząc przy tym swoistą typologię osób, które zostały temu procesowi poddane.